

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การสนับสนุนทางสังคมเพื่อเสริมการหยุดคิ่มของผู้ติดสูบ ในกลุ่มผู้ติดสูบที่เข้ารับการบำบัดรักษา ช้า ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ และโรงพยาบาลสวนปุรง โดยใช้วิธีการดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้ติดสูบที่เคยผ่านการบำบัดรักษาระยะจากสถานบำบัด และเข้ามารับ การบำบัดรักษาระยะช้าแบบผู้ป่วยใน ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ และโรงพยาบาลสวนปุรง ในช่วงปี พ.ศ. 2550

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เลือกจากประชากรที่เข้ารับการบำบัดรักษา ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2550 จำนวน 120 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ผ่านการบำบัดในระยะตอนพิษยา กำลังอยู่ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ ไม่มีอาการขาด แอลกอฮอล์ (Alcohol withdrawal)
- มีความเข้าใจภาษาไทย และสามารถให้ข้อมูลได้
- สามารถหยุดคิ่มสูบได้อย่างน้อย 1 สัปดาห์หลังออกจากกระบวนการบำบัดรักษาระยะช้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบมีโครงสร้าง เพื่อให้ได้ประเด็น และตัวแปรที่จะนำมาสร้างเครื่องมือ และใช้เครื่องมือวัดพฤติกรรมการคิ่มใน 30

วันก่อนเข้ารับการบำบัดรักษาโดย สา惟ตรี อัษฎางค์กรชัย และคณะ (1999) แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 ประวัติการดื่มสุรา และแบบวัดพฤติกรรมการดื่ม จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์การสนับสนุนทางสังคม เพื่อเสริมการหยุดดื่มของผู้ติดสุรา ประกอบด้วย

3.1 การสนับสนุนด้านอารมณ์ จำนวน 10 ข้อ

3.2 การสนับสนุนด้านอาชีพ วัตถุลิ่งของ และการเงิน จำนวน 4 ข้อ

3.3 การสนับสนุนด้านข้อมูล่าวสาร จำนวน 3 ข้อ

3.4 การสนับสนุนด้านมาตรการชุมชน และการเข้าถึงสุรา จำนวน 7 ข้อ

การควบคุมคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของแบบสัมภาษณ์ โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ได้แก่ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านยาเสพติด ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านยาเสพติดศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์และคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content validity index) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.86 แล้วนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมของภาษาและความชัดเจนถูกต้องของเนื้อหาตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. การหาความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ (Reliability) โดยการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความเข้าใจซ้ำในทุกข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม และการสนับสนุนทางสังคม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน และนำมาปรับข้อความ รายละเอียดข้อคำถาม เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของเครื่องมือวัด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ และผู้อำนวยการโรงพยาบาลสวนปรง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการดำเนินการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาเข้าพบกลุ่มตัวอย่าง แนะนำตัวเอง อธิบายถึงวัตถุประสงค์ ในการศึกษาเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ และแจ้งการพิทักษ์สิทธิ์ให้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งให้ลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการศึกษา ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น
3. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ ข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

1. ทำหนังสือถึงคณะกรรมการจริยธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่ออ่อนมัติในการศึกษา และทำหนังสือถึงคณะกรรมการวิจัยของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่ และโรงพยาบาลส่วนบุคคล เพื่ออ่อนมัติในการศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วย
2. ผู้ศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาศาสตร์ที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการศึกษา หากกลุ่มตัวอย่างต้องการยุติการให้ข้อมูลสามารถกระทำได้โดยไม่มีผลใด ๆ ทั้งสิ้นต่อกลุ่มตัวอย่าง และต่อการบำบัดรักษา
3. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะถูกเก็บเป็นความลับ และสรุปผลการวิจัยเป็นภาพรวม ซึ่งจะนำมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติเชิงวิเคราะห์ได้แก่ การวิเคราะห์ตัวแบบการ hồi帰เชิงอันดับ (Ordinal Regression Model)